

VALTION TILINTARKASTUSLAUTAKUNTA

KANNANOTTO

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2009

N:o 3/2009

Asia Tilintarkastajanimikkeen käytöstä

Aloite

Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri ovat pyytäneet 5.2.2009 päivätyllä kirjeellä valtion tilintarkastuslautakunnan kannanottoa siitä, kenellä on oikeus käyttää tilintarkastajanimikettä. Eräät KHT-yhteisöt ovat ilmoittaneet markkinointiviestinnässään palveluksessaan olevan henkilöiden olevan tilintarkastajia, vaikka kyseiset henkilöt eivät ole olleet KHT- tai HTM-tilintarkastajia.

Kannanotto

Pyynnössä on kysymys siitä, onko tilintarkastuslain mukaista, että tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kutsuu sellaista apulaistaan tilintarkastajaksi, joka ei ole KHT-, HTM- tai JHTT-tilintarkastaja. Valtion tilintarkastuslautakunta on tilintarkastuslain 39 §:n 1 momentin nojalla päättänyt julkistaa kannanoton siltä osin, kuin on kysymys tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toiminnasta.

On hyvän tilintarkastustavan mukaista, että tilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisö käyttää ainoastaan niistä palveluksessaan olevista apulaisista tilintarkastajan nimikettä, jotka ovat KHT-, HTM- tai JHTT-tilintarkastajia.

Perustelut

Tilintarkastuslain 2 §:n 1 kohdan mukaan tilintarkastuslaissa tarkoitetaan tilintarkastajalla lain 30 tai 31 §:n mukaisesti hyväksyttyä KHT- ja HTM-tilintarkastajaa taikka 33 tai 34 §:n mukaisesti hyväksyttyä KHT- ja HTM-yhteisöä. Toisaalta sen estämättä, mitä lain 4–6 §:ssä säädetään, voidaan sellaisessa yhteisössä ja säätiössä, jossa kunnalla tai kuntayhtymällä on määräysvalta, *tilintarkastajaksi* valita KHT- tai HTM-tilintarkastajan taikka KHT- tai HTM-yhteisön lisäksi julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu JHTT-tilintarkastaja tai JHTT-yhteisö. Tilintarkastuslain 37 §:n 4 momentin mukaan vain tilintarkastajarekisteriin merkityllä tilintarkastajalla on oikeus käyttää nimikettä *KHT-tilintarkastaja*, *HTM-tilintarkastaja*, *KHT-yhteisö* tai *HTM-yhteisö* taikka näihin viittaavaa lyhennettä.

Tilintarkastuslaissa käytetty terminologia ei ole yksiselitteinen. Yhtäältä laissa tarkoitetaan tilintarkastajalla vain KHT- ja HTM-tilintarkastajaa ja -yhteisöä. Toisaalta tilintarkastajaksi voidaan lain mukaan eräissä tapauksissa valita myös JHTT-tilintarkastaja. Tilintarkastajalla ei ole laissa vain yhtä, tarkasti määriteltyä merkityssisältöä. Tilintarkastajakäsitettä käytetään toisaalta muualla laissa, esimerkiksi vuoden 1994 tilintarkastuslaissa, muistakin kuin KHT- ja HTM-tilintarkastajista ja -yhteisöistä sekä JHTT-tilintarkastajista ja -yhteisöistä.

KHT- tai HTM-tilintarkastajan taikka KHT- tai HTM-yhteisön käyttäessä apulaisestaan termiä tilintarkastaja tulee voida olettaa, että se käyttää sitä ainoastaan KHT-, HTM- ja JHTT-tilintarkastajasta. Muunlainen menettely voisi olla omiaan alentamaan tilintarkastajien ammatillista luotettavuutta tai arvoa.